

INFORMOVANÝ SOUHLAS PACIENTA

s poskytnutím zdravotních služeb a provedením zdravotních výkonů

Pacient:

identifikační štítek
pacienta

Druh výkonu: Chemoterapie – léčba cytostatiky

Informace pro pacienta:

Vážená pacientko, paciente,

bylo Vám navrženo provedení výše uvedeného zdravotního výkonu. Před vlastním výkonem s Vámi lékař/ka hovořil/a o účelu a možnostech provedení zákroku a seznámil/a Vás s možnými riziky a komplikacemi plánovaného výkonu, abyste se mohl/a rozhodnout a dát k provedení výkonu svůj souhlas.

Účel, povaha, předpokládaný přínos zdravotního výkonu nebo služby:

Chemoterapií se rozumí podávání léků s potvrzeným protinádorovým účinkem – cytostatik. Cytostatika jsou léky, které ničí nádorové buňky. Pro zvýšení účinnosti léčby se často kombinují dva, tři nebo i více léků.

V závislosti na druhu nádoru a jeho rozšíření v organismu můžeme od chemoterapie očekávat:

- vyléčení nemocného s úplným zničením nádoru
- zmenšení velikosti nádoru
- zabránění rozšíření nádoru v těle a zpomalení nádorového růstu
- zmírnění obtíží způsobených nádorem

Předpokládané důsledky a následky zdravotního výkonu nebo služby, možná rizika spojená se zdravotním výkonem nebo službou, komplikace a nežádoucí účinky protinádorových léků:

Nežádoucí účinky protinádorových léků jsou jednou z nejčastějších obav, se kterou se nemocní dostávají na onkologická pracoviště. Níže uvedený výčet nežádoucích účinků Vás může zaskočit a vyděsit, proto je nutno zdůraznit, že:

- žádný nemocný nemá všechny nežádoucí účinky chemoterapie, někteří mají jen minimální nebo žádné potíže
- závažnost nežádoucích účinků je velmi různá a závisí na druhu a dávce podané

chemoterapie i na reakci Vašeho organismu

- lékaři mají v současné době k dispozici mnoho nových léků, které brání vzniku nežádoucích účinků nebo snižují jejich intenzitu
- podání chemoterapie předpokládá přiměřenou fyzickou kondici a dobrý celkový zdravotní stav. Proto jsou pacienti v průběhu léčby průběžně sledováni a při zvyšujícím se riziku nežádoucích účinků je dávka léků upravována, nebo je chemoterapie pozastavena.

Nežádoucí účinky v místě aplikace chemoterapie a na žilní systém:

- při podávání chemoterapie žilní cestou může únik léku mimo žilní řečiště způsobit závažné poškození okolních tkání. Proto okamžitě hlase sestře nebo lékaři jakoukoliv změnu v místě vpichu nebo v okolí – bolest, pálení, zduření, změnu barvy kůže, svědění aj.
- změny v průběhu žíly a na kůži okolí mohou nastat po aplikaci chemoterapie jen podrážděním aplikovaným lékem, ale taktéž je nutné tyto příznaky ihned nahlásit sestře nebo lékaři
- při nádorovém onemocnění je zvýšené riziko zánětu žil s tvorbou krevních „ucpávek“ – trombů, projevující se otokem a bolestivostí postiženého místa. Je nutné hlásit jakýkoliv nově vzniklý otok a změnu na těle.

Nežádoucí účinky celkové:

- při podání cytostatik může dojít k alergické reakci různého stupně, projevující se kožní kopřivkou, otokem tkání, ztíženým dýcháním, poklesem krevního tlaku v extrémních případech až šokovým stavem. Při vzniku těchto obtíží je podání cytostatika přerušeno a reakce léčena protialergickými léky.
- po podání chemoterapie se může vyskytnout horečnatá reakce, výrazná únava, slabost, bolesti hlavy, nesoustředěnost, nevykonnost. Příznaky mohou odeznít v průběhu několika dnů, nebo se projevovat po celou dobu léčby, mohou někdy přetrvávat i delší dobu po ukončení léčby.

Nežádoucí účinky na krvetvorbu:

- pokles bílých krvinek – má za důsledek snížení obranyschopnosti organismu a náchylnost k infekcím, mohou se objevit teploty
- pokles červených krvinek se může projevit slabostí, závratěmi až kolapsovými stavy. Nedostatek krevních destiček – může způsobit krvácení z nosu, z ústní sliznice, do kůže, očních spojivek, do stolice, moče apod. O všech obtížích informujte lékaře. Obtíže lze léčit podpůrnou léčbou.

Nežádoucí účinky v oblasti zažívacího ústrojí:

- nevolnost a zvracení – při dobré spolupráci pacienta s lékařem lze tyto obtíže v dnešní době podpůrnou léčbou výrazně zmírnit až odstranit
- zánět sliznic dutiny ústní, hltanu, jícnu a porucha tvorby slin se projeví bolestmi při polykání, pálením v ústech a eventuálně bolestmi na hrudníku. Většinu těchto obtíží lze odstranit výplachy a ošetřováním dutiny ústní, eventuálně další doporučenou léčbou.
- postižení sliznic střeva se projevuje většinou průjmy, bolestmi břicha a ztrátou tekutin. Tyto potíže lze zvládnout včasné úpravou diety a podáním protiprůjmových léků.

Nežádoucí účinky na vlasy, kůži a nehty:

- působením chemoterapie na buňky vlasových kořínek může dojít u některého druhu léčby k vypadávání vlasů, až k jejich ztrátě. Ztráta je dočasná a je možné na tuto přechodnou dobu nahradit vlasy parukou. Na úhradu paruky hrazené pojišťovnou

Vám lékař vystaví poukaz.

· při postižení kůže může dojít k zarudnutí, vysychání, olupování, k výsevu vyrážek a ke zvýšené pigmentaci kůže. Léčba je možná ve spolupráci s kožním lékařem.

Nežádoucí účinky na nervové ústrojí:

· některá cytostatika poškozují nervová zakončení v kůži, svalech a jiných orgánech. Projevem tohoto poškození je brnění, nepříjemný pálivý pocit, bolest v konečcích prstů a v chodidlech, nesnášenlivost chladu, třes. Většina těchto obtíží s odstupem času odezní, někdy vyžadují speciální léčbu.

Nežádoucí účinky na ledviny a močové ústrojí:

· některá cytostatika mohou poškodit funkci ledvin, u některých se může objevit podráždění močového měchýře. Prevencí je dostatečný hydratační – pitný režim, tzn. vypít 2–3 litry tekutin denně.

Nežádoucí účinky na pohlavní ústrojí a sexuální funkce u mužů:

· chemoterapie může snižovat počet spermií, poškozovat jejich funkci, způsobit neplodnost. Tento problém je možné prodiskutovat před zahájením léčby s lékařem a uložit sperma do banky spermií, kde je zmrazené, uložené neomezeně dlouho, pro případné použití v budoucnosti.

· při chemoterapii by nemělo dojít k početí, protože spermie mohou mít poškození, které způsobí vývojovou vadu dítěte. Po ukončení chemoterapie je možné ve spolupráci s genetickou poradnou zjistit dobu, kdy už toto nebezpečí nehrozí.

Nežádoucí účinky na pohlavní ústrojí a sexuální funkce u žen:

· chemoterapie může poškozovat vaječníky a jejich hormonální funkci. Důsledkem toho mohou být nepravidelnosti v menstruačním cyklu nebo jeho úplné zastavení. Poškození vaječnicků může být příčinou dočasné nebo trvalé neplodnosti. Otěhotnění ženy v průběhu chemoterapie je zcela nevhodné.

· problémy gynekologické v průběhu chemoterapie, vyplývající ze snížené hormonální funkce vaječnicků, podobající se problémům v přechodu – klimakteriu, je možné řešit a zmírnit ve spolupráci s gynekologem.

Nežádoucí účinky na srdce, oběh a plíce:

· některá cytostatika mohou ovlivnit funkci srdce, ovlivnit srdeční rytmus, způsobit poruchy prokrvení srdce, způsobit dechové obtíže.

Informace, zda existuje jiná alternativa či více alternativ, kromě navržené zdravotní služby či výkonu, jaký je jejich možný přínos, důsledky a rizika a poučení o možnosti volby:

Pokud je chemoterapie indikována, její nepodání vede ke snížení pravděpodobnosti vyléčení nebo zkrácení celkové doby přežití.

Informace o možném omezení v obvyklém způsobu života, v pracovní schopnosti, zdravotní způsobilosti, po poskytnutí zdravotní služby nebo provedení zdravotního výkonu

· jakoukoliv změnu svého zdravotního stavu oznámit lékaři ještě před zahájením vlastního podání cytostatik. Nejvhodnější je o svých potížích informovat nejdříve toho lékaře, který Vám chemoterapii podal nebo má podat.

· vždy lékaře informovat o lécích, které aktuálně užíváte a konzultovat s ním nasazení jakýchkoliv léků nových

· den před podáním chemoterapie zvýšit příjem tekutin na 2–3 litry, jíst lehce stravitelná jídla.

· v den aplikace chemoterapie si dejte lehkou snídani a napijte se

Informace o léčebném režimu, preventivních opatřeních, která jsou vhodná, případně o potřebě poskytnutí dalších zdravotních služeb:

- vyhýbat se místům, kde hrozí přenos infekčních chorob (Městská hromadná doprava, supermarkety atd.)
- veškeré změny zdravotního stavu hlásit ošetřujícímu lékaři
- docházet na plánované kontroly k lékaři v plánovaném termínu
- dodržovat dietní a jiná doporučená opatření
- neopalovat se během období léčby
- po chemoterapii se nedoporučuje řídit motorová vozidla
- v době léčby chemoterapií je možné podstoupit očkování jen po poradě s Vaším lékařem

Prohlašuji,

- že jsem byl poučen o svém právu klást otázky a svobodně se rozhodnout, zda s navrženou zdravotní službou či zdravotním výkonem souhlasím či nikoli,
- že jsem lékařům nezamlčel/a žádné mně známé informace o mém zdravotním stavu, které by mohly nepříznivě ovlivnit moji léčbu nebo ohrozit mé okolí, zejména rozšířením přenosné choroby,
- že jsem byl/a informován/a, že svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb mohu odvolat. Byl/a jsem rovněž poučen/a, že odvolání není účinné, pokud již bylo započato provádění výkonu, jehož přerušení může způsobit vážné poškození mého zdraví nebo ohrožení mého života,
- že podaným informacím rozumím, nemám žádné další otázky, ani nejasnosti, a **vyslovuji svůj svobodný informovaný souhlas** s uvedenými zdravotními službami a výkony.

Současně vyslovuji souhlas s tím, aby byly provedeny i další zde neuvedené zákroky, výkony a poskytnuty další zdravotní služby, bude-li to potřebné pro ochranu mého života a zdraví a nebude-li možné vyžádat si další dodatečný informovaný souhlas. Beru na vědomí, že provedením zákroku, byť na náležité odborné úrovni, nemusí být dosaženo předpokládaného výsledku.

Podpis pacienta (zákonného zástupce):.....

Poznámky lékaře k rozhovoru s pacientem:.....

Podpis

lékaře:..... datum:.....